

Ketyeg a járványügyi pszichobomba a tanyavilágban

Szlavkovits Rita

2020. ápr. 28., 11:45

Plusz telefonszámot tett elérhetővé a lelki telefonsegély szolgálat, mert a koronavírus helyzet miatt annyira megnőtt a hívások száma, hogy az eddigi számokon már képtelenek a hívásokat fogadni. Hétfő este óta már elérhető az új szám is, a homokháti térségben már korábban léptek.

Ahogy az ország nagy részén, úgy a Duna-Tisza-közi Homokhátságban is több mint egy hónapja gubbasztanak az emberek a négy fal között, ki az elrendelt home office, ki pedig éppen a megszűnt munkája miatt, vagy éppen a gyerekek távoktatása okán, kényszerszabadságon. Az alagút végét még nem látni, nő a feszültség. Oka van tehát annak, hogy külön pszichológus és a családterapeuta rendel online a homokháti tanyavilágban.

Az alföldi térségnek ezen a fertályán mindig is nagyobb volt a nyomás az embereken. Az átkozott homokos talajt nem könnyű megművelni, minden négyzetcentiméterért meg kell küzdeni. Alig terem meg benne ez-az, az is akkor, ha alaposan nyakon öntik vízzel, amiből pedig kevés van, lassan már száz méteres mélységig kell lefűrni érte. Már itt sem él mindenki kizárólag a mezőgazdaságból, ám szinte mindenkinek van egy darabka földje, kertje. És most bizony sokat számít, hogy az - egyre drágább - élelmiszer egy részét meg lehet termelni, még ha nem is könnyű munka.

Tipikus tanyavilág: elzártsággal, magánnyal

Fotó: Pixabay.com

Prés alatt

A Homokhátság szerb határ melletti térségében a házak jelentős része, közel fele külterületen van, nagyon sokan tanyán laknak. Ráadásul a mostoha természeti viszonyokon, a tanyákon élők elszigeteltségén felül számos egyéb tényező nehezítette az elmúlt időszakban a lakosok életét.

Így komoly gondokat okozott az 1990 utáni társadalmi-gazdasági fordulat is. A termelészövetkezeteket széthurcolása után tömegek lettek „kényszervállalkozó” őstermelővé nyakukba véve ezzel a gazdálkodás minden terhét. 2015-ben sokkolta az itt élőket a menekültek ezreinek megjelenésére, hónapokon át semmiféle hatósági reakció nem volt. Igazából a tömeg mérete volt meglepő, hiszen, a helyiek már korábban hozzászórtak ahhoz, hogy a zöldhatáron mindig történik valami. A délszláv háború idején például a csempészek mozogtak errefele.

A nyolcvanas években Csongrád megyében követték el a legtöbb öngyilkosságot, akkor országosan közel ötezen vetettek véget az életüknek. Tavaly már jócskán kétezer alatt volt az öngyilkosok száma, de még mindig vezet ebben a tekintetben Borsod, Bács-Kiskun és Csongrád megye.

Most meg itt a járvány, ami az itt élőket is teljesen felkészületlenül érte, egyik napról a másikra ezek lettek elzárva a külvilágtól a tanyájukon. Míg a falvakban legalább a kerítésen keresztül szót lehet váltani a szomszédokkal, az itt élőknek nagy megterhelést jelent, hogy napokig senkit sem látnak, legfeljebb a családtagjaikat.

Nemrég jelentette be a térség központja, Mórahalom polgármestere, Nógrádi Zoltán, hogy elindítottak egy mentális munkacsoportot, amelynek munkatársai bármikor elérhetőek.

Nem csak állandó ügyfeleknek

A szakcsoportot a Homokháti Szociális Központ munkatársaiból verbuválták. Eddig is volt lehetőség pszichológusokkal, családterapeutákkal konzultálni, de a családsegítő központ közvetítésével kerülhettek kapcsolatba a lakosok és a szakemberek. Azaz akkor, ha a családsegítők szakemberek megkeresését javasolták. Ezen változtattak most úgy, hogy most mindenki számára elérhetővé tették: ha ezt szükségesnek érzik, megbeszélhetik a problémájukat egy szakemberrel.

Képünk illusztráció

előrehaladtával a problémák sokasodnak. Akikre korábban nem volt jellemző a szorongás, azokból is előbukkan most. „Egy hónappal ezelőtt még úgy gondolták, hogy egy rövid időre kell berendezkedniük az új életformára. Most már világos, hogy nem egy-két hétre kell bezárkózni, és nem látszik az alagút vége” – véli Dunainé.

Hasonlóan látja Jakabos Boglárka "utazó pszichológus", aki békeidőkben a családsegítővel összedolgozva foglalkozik főleg gyermekekkel. Azt tapasztalja, nagy a nyomás a gyermekek távoktatása miatt a szülőkre zuduló digitális kihívások miatt. Ez sokaknál frusztrációt okoz. A földjeiket megművelőknél az okoz feszültséget, hogy nincs vendégmunkás, így a családra szakad a munka, s nem tudni, mi lesz a gazdasággal. Fokozódik az egzisztenciális bizonytalanság.

Tanya Rösze külterületén

Fotó: MTI/Kelemen Zoltán Gergely

„Minden felnagyítódik” – magyarázza Jakabos Boglárka. Aki iszik, az még többet iszik, aki szorong, még többet szorong. Van, akinek a kényszerű bezárkózás időt ad a korábban is meglévő – például a munkahelyen jelentkezett – problémák átgondolására, de van, akinél az önismeret önmarcangolásba megy át, olyasmiről is magát hibáztatja, ami nem az ő hibája.

Adatvédelem

Akár pozitív hozadéka is lehet a bezártságnak: felértékelődhetnek olyan dolgok, amelyeket nem is vett korábban észre. Sok függ attól, mennyi ideig húzódik a járványügyi korlátozás. Egy ideig az újdonság erejével hatott, hogy együtt a család. De minden nap ugyanazt a társasjátékot elővenni, már nem jelent élményt. Mindenki próbálja a pszichológus megértetni, hogy készítsenek napi terveket, a szokásos reggeli "protokoll" szerint készüljenek el, mintha munkába mennének.

Hiányzó intimitás

A szakemberek és a hozzájuk fordulók most telefonon vagy skype-on tartják a kapcsolatot, ami a pszichológusoknak sem könnyű. Jakabos szerint az az intimitás, ami egy segítő kapcsolatban a bizalom záloga, most nagyon hiányzik. Dunainé Szűcs Katalin is megerősítette ezt megemlítve, hogy ő vlogolni kezdett, hogy terápiás jellegű javaslatai, tanácsai szélesebb körhöz is eljussanak.

Ráadásul a határ menti sávban nem ritka, hogy nincs térerő, nem elérhető a mobilnet. Nem ritka a homokháti tanyákon, hogy megkeresik a házban azt a pontot, ahol a legerősebb a térerő. Oda polcot állítanak, és oda teszik a készüléket, amit aztán kihangosítva használnak. Így nemcsak az intimitás kerül veszélybe, de a sokkal olcsóbb netes terápia sem áll rendelkezésre.

Járványkórház lett a pszichiátriából

A 60 százalékos ágyszám-csökkentésnek első körben a pszichiátria esett áldozatul Szegeden, a Szent-Györgyi Klinikai Központban. Ráadásul az intézetet már egyszer átforgatták nem is olyan rég, amikor még híre sem volt a járványnak. A rehabilitációs ágyakat költöztették el, mert a Szegedi Egyetem úgy döntött, hogy a magánszolgáltatótól igénybe vett CT-eket saját készülékekkel váltja ki. Ezért több betegnek költöznie kellett, most pedig a járványkórház kialakításával a maradék ágyat is kipakolták, a Szegedtől 30 kilométerre található Makóra költöztették az osztályokat.

Szlavkovits Rita

2020. ápr. 28., 11:45

EZT MÁR OLVASTA?

Hordozható wifi: Ezzel a japán találmánnyal bárhol rácsatlakozhat az internetre
Muama Ryoko | Hirdetés

Szlávik János: egy szerről bizonyított, hogy hatásos a koronavírus ellen

2 percedbe kerül, hogy ma is valami jót tegyél. Megéri, nem?
Ne hagyd veszni adó 1%-od | Hirdetés

Karanténhotel: balatoni panorámás apartmanba menekül a pesti felsőközép

A világ 15 legszebb tengerpartja, szerintünk
Nap mint nap | Hirdetés

A Helsinki Bizottság kikérte Kásler miniszteri utasítását, amelyben elrendelte a kórházi ágyak felszabadítását

„Leginkább magunkra számíthatunk” – kifakadt egy fideszes polgármester

Müller: „Bizonyára Wass Albert és Márai Sándor megbocsát a botlásomért”

Adatvédelem